

Patologie wśród dzieci i młodzieży

Ministerstwo
Spraw Wewnętrznych
i Administracji

Narkotyki

Definicje ustawowe

Narkotyki to potocznie używany termin dla określenia środków odurzających i substancji psychotropowych, wymienionych w załącznikach do ustawy z 29 lipca 2005 r. o *przeciwdziałaniu narkomanii*¹.

Narkomania to stałe lub okresowe używanie w celach niemedycznych środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychotropowych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich.

Uzależnienie od środków odurzających lub substancji psychotropowych – zespół zjawisk psychicznych lub somatycznych wynikających z działania środków odurzających lub substancji psychotropowych na organizm ludzki, charakteryzujący się zmianą zachowania lub innymi reakcjami psychofizycznymi i koniecznością używania stałe lub okresowo tych środków lub substancji w celu doznania ich wpływu na psychikę lub dla uniknięcia następstw wywołanych ich brakiem.

Narkotyki występują pod różną postacią, np. proszki, płyny, tabletki, susz, grzybki, syropy, czopki, ampułki z płynami itd. Mają one różne działanie na organizm, a ich zażycie może wywołać różne objawy.

Jedne z nich działają **pobudzająco** na ośrodkowy układ nerwowy, powodując np.: słowotok, wesołkowatość, wzrost ciśnienia tętniczego krwi, nerwowość, agresję, inne zaś **wyciszająco**, powodując takie objawy, jak: spadek aktywności, senność, upośledzenie uwagi, zniesienie odczuwania bólu itp.

Dlaczego młodzi ludzie sięgają po narkotyki?

Powodami sięgania przez młodzież po środki odurzające są najczęściej:

- chęć zaspokojenia ciekawości,
- chęć bycia akceptowanym przez grupę rówieśniczą,
- udowodnienie przed rówieśnikami swojej „dojrzałości”,
- chęć odreagowania stresu, niepowodzenia,
- chęć pokonania wstydu i nieśmiałości w relacjach z rówieśnikami,
- obawa przed wykluczeniem,
- gwarancja „dobrej” zabawy.

¹ Dz. U. z 2019 r., poz. 852

Na co powinno się zwrócić uwagę, co powinno zaniepokoić rodzica/nauczyciela

Niepokój rodzica/nauczyciela powinny wzbudzić:

- wygląd oczu (zaczerwionione spojówki lub brzegi powiek, łzawienie, opadnięcie powieki, nadmierne rozszerzenie lub zwężenie źrenic, powolna reakcja źrenic na światło, oczopląs przy wpatrywaniu się w stały punkt);
- złe samopoczucie, brak chęci do życia, depresja;
- stany euforyczne, gadatliwość, a następnie otępienie i apatia;
- zmiana nawyków żywieniowych - brak apetytu lub objadanie się;
- próby wyludzenia lub podbieranie pieniędzy na nieokreślone wydatki;
- nieuzasadnione ataki złości;
- wychodzenie z domu na krótko, poprzedzone dzwonkiem domofonu lub telefonem od nieznaney osoby;
- wprowadzenie do słownictwa nowych zwrotów, często niezrozumiałych dla dorosłych, tzw. slangu narkotykowego;
- pojawienie się w domu nowych akcesoriów, typu lufki, sreberka, małe woreczki z zamknięciem strunowym, tzw. dilerki, itp.

Odpowiedzialność karna

Polskie prawo nie przewiduje odpowiedzialności karnej za czyn polegający na używaniu narkotyków, przewiduje natomiast taką odpowiedzialność za określone czyny towarzyszące narkomanii. Wskazane poniżej sankcje grożą sprawcy w przypadku ukończenia przez niego 17. roku życia. W przypadku popełnienia czynu zabronionego z ustawy o *przeciwdziałaniu narkomanii* przez osobę między 13. a 17. rokiem życia postępowanie prowadzone jest przez sąd rodzinny według przepisów ustawy o *postępowaniu w sprawach nieletnich*².

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii zabronione jest m.in.:

1. **Wytwarzanie, przetwarzanie albo przerabianie** środków odurzających lub substancji psychotropowych, albo przetwarzanie słomy makowej.
2. **Wyrobienie, posiadanie, przechowywanie, zbywanie lub nabywanie** przyrządów służących lub przeznaczonych do niedozwolonego wytwarzania lub przerabiania środków odurzających lub przerobu substancji psychotropowych.
3. **Wprowadzanie do obrotu** środków odurzających, substancji psychotropowych, słomy makowej albo uczestniczenie w takim obrocie.
5. Udzielanie innej osobie środka odurzającego lub substancji psychotropowej, ułatwianie albo umożliwianie ich użycia.
6. **Udzielanie innej osobie, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej,** środka odurzającego lub substancji psychotropowej lub naklanianie do użycia takiego środka.
7. **Posiadanie** środków odurzających lub substancji psychotropowych. Jeżeli przedmiotem czynu, o którym mowa wcześniej, są środki odurzające lub substancje psychotropowe w nieznacznej ilości przeznaczone na własny użytek, postępowanie może być umorzone również przed wydaniem postanowienia o wszczęciu śledztwa lub dochodzenia, jeżeli orzeczenie kary wobec sprawcy byłoby niecelowe ze względu na okoliczności popełnienia czynu, a także stopień jego społecznej szkodliwości.

Tzw. pigułka gwałtu

Niejednokrotnie w klubach i dyskotekach pojawiają się substancje stosowane w celach przestępczych – tzw. **pigułki GHB**, potocznie zwane „pigułkami gwałtu”. Środek ten występuje najczęściej w postaci płynu, proszku, tabletek lub granulatu. Jest to substancja na ogół bezbarwna, bezzapachowa i praktycznie bez smaku.

Po 72 godzinach od momentu spożycia narkotyków nie jest możliwy do wykrycia w organizmie. Po zmieszaniu go z sokiem czy też piwem, lub innym alkoholem, przestaje być wyczuwalny. Podany w małych ilościach działa podobnie jak alkohol, osłabiając czujność i hamulce emocjonalne. Przy większych dawkach powoduje uczucie oszołomienia, zawroty głowy, zaburzenia równowagi, problemy z logicznym i wyraźnym mówieniem oraz senność. Może powodować stan nieświadomości, zanik pamięci, jednak bez utraty przytomności. Przedawkowanie objawia się mdłościami, torsjami, oczopląsem i utratą równowagi, a nawet śpiączką. Po zażyciu GHB jest się całkowicie bezradnym.

Pamiętaj:

- Na imprezy zawsze wybieraj się w towarzystwie zaufanych znajomych. Unikaj znajomych „z przypadku”.
- Nigdy nie pij czegoś, co oferuje Ci nieznajoma osoba. Nigdy nie możesz być pewna/y czy w danym napoju nie ma substancji GHB.
- Staraj się kupować napoje w fabrycznie zamkniętych opakowaniach i otwierać je własnoręcznie. Jeżeli nie jest to możliwe, obserwuj, jak napój jest przyrządzany.
- Nie zostawiaj szklanki czy kubka bez opieki, nawet gdy odchodzisz tylko na chwilę. Jeżeli stwierdzisz, że Twój napój stoi w innym miejscu niż go zostawiłaś lub wygląda i smakuje inaczej - nie ryzykuj!
- Kiedy poczujesz się dziwnie (mdłości, senność, zachwianie równowagi po małej ilości alkoholu, problemy z wymową) zgłoś się o pomoc do zaufanej osoby lub do obsługi lokalu.
- Zastanów się, z kim opuszczasz lokal (część ofiar zostaje napadnięta przez osoby, które pierwsze zaferowały pomoc).
- W razie postępowania objawów i pogarszania się ogólnego stanu skontaktuj się z lekarzem i powiadom Policję.

Nadal potocznie używane w nazwie tzw. Dopalacze to (ang. Designer drugs, smarts, legal highs, herbal highs, boosters) to termin niemający charakteru naukowego. Używa się go potocznie, dla nazwania grupy różnych substancji lub ich mieszanek o rzekomym bądź faktycznym działaniu psychoaktywnym. Sprzedaż ww. substancji i ich mieszanek odbywała się za pośrednictwem wyspecjalizowanych sklepów (tzw. smart shops). Większość tzw. dopalaczy ma postać tabletek lub mieszanek do palenia, opakowanych w kolorowe papierki, nadające im „niewinny” wygląd. Nie- bezpieczeństwo ich zażywania wynika z faktu, że ich skład chemiczny nie jest znany, może podlegać wahaniom i modyfikacjom. Wprowadzono je na rynek polski w 2010 r. jako produkty kolekcjonerskie, nienadające się do spożycia, stąd z formalnego punktu widzenia nie podlegały one kontroli Państwowej Inspekcji Farmaceutycznej i były sprzedawane w legalnie działających sklepach, w tym internetowych..

Oficjalna, ustawowa nazwa tzw. dopalaczy to **środki zastępcze**.

Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie- których innych ustaw spowodowała zmianę statusu substancji rozpoznawanych do tej pory jako dopalacze, a które po wejściu ustawy w życie uzyskały status narkotyków, dzięki czemu zastąpiono wcześniejsze enumeratywnie wymieniane w nowe substancje

psychoaktywne, będące składnikami tzw. Dopalaczy stając się zakazanymi środkami zastępczymi..

Ustawa o *przeciwdziałaniu narkomanii* (art. 44b ust. 1) zabrania:

- wytwarzania,
- przywozu,
- wprowadzania do obrotu *środków zastępczych* (tzw. dopalaczy)

Art. 44c daje Państwowemu Inspektorowi Sanitarnemu prawo do nakazania, w drodze decyzji, wstrzymania wytwarzania lub wycofania z obrotu produktu, co do którego istnieje uzasadnione podejrzenie, że jest on środkiem zastępczym lub nową substancją psychoaktywną, na czas niezbędny do przeprowadzenia badań w celu ustalenia, czy jest on takim środkiem/substancją, nie dłuższy jednak niż 18 miesięcy.

Popularne nazwy najczęściej zabezpieczanych tzw. dopalaczy:

„Talizman kierowcy”, „Czeszący Grzebień”, „Mocarz”, „Cherry Kokolino”, „Sztwywny Mi-sza”, „Konkret”, „Pentedron”, „3CMC” „Hexedron” i wiele innych.

Do najczęściej spotykanych skutków pojawiających się w trakcie i po zażyciu tzw. dopalaczy możemy zaliczyć:

- bóle głowy, migrena;
- kołatanie serca, duszności, ból w klatce piersiowej;
- suchość śluzówek;
- zaburzenia koordynacji ruchowej, drżenie rąk;
- nudności, wymioty, biegunka;
- zmęczenie, osłabienie, brak zdolności koncentracji;
- reakcje alergiczne;
- myśli samobójcze, omamy;
- napady leku, halucynacje;
- nadmierna wrażliwość na dźwięki i światło.

Pomocne adresy, telefony, linki do stron internetowych

www.narkomania.gov.pl

poradnia.narkomania.org.pl - poradnia narkotykowa on-line (bezpłatne porady e-mail, czaty i rozmowy wideo z ekspertami)

0 801 199 990 - ogólnopolski telefon zaufania Narkotyki — Narkomania

Dostępność: codziennie od 16:00 do 21:00. Koszt: jak za połączenie lokalne, niezależnie od czasu jego trwania.

0 800 120 289 - infolinia Stowarzyszenia KARAN

Dostępność: od poniedziałku do piątku w godzinach 10:00-17:00. Koszt: połączenie bezpłatne

0 801 109 696 - infolinia Pogotowia Makowego Towarzystwa „Powrót z U”

Dostępność: codziennie od poniedziałku do piątku w godzinach 10:00-20:00, soboty 10:00-19:00. Koszt: jak za połączenie lokalne, niezależnie od czasu jego trwania.

0 800 120 359 - infolinia Towarzystwa Rodzin i Przyjaciół Dzieci Uzależnionych „Powrót z U”

Dostępność: codziennie od poniedziałku do piątku w godzinach 10:00-20:00, soboty 10:00-19:00. Koszt: połączenie bezpłatne.

Alkohol

Alkoholizm, a właściwie zespół uzależnienia od alkoholu, to jedna z najbardziej dotkliwych form patologii. Od lat obniża się wiek inicjacji alkoholowej młodych ludzi. Po pierwsze w swoim życiu piwo sięgają już 11-latków, aby udowodnić otoczeniu swoją „dorosłość”. Należy jednak pamiętać, że im wcześniejsza inicjacja i późniejsze regularne sięganie po alkohol, tym większe ryzyko uzależnienia.

Dlaczego ludzie sięgają po alkohol?

- chcą za jego pomocą przełamywać nieśmiałość, bariery w towarzystwie, dobrze się bawić, przynależć do pewnej grupy,
- młodzież utożsamia spożywanie alkoholu z dorosłością,
- powiela wzorce spożywania alkoholu z domu rodzinnego, gdzie towarzyszył on różnym okazjom i świętom,
- pijąc, młodzi ludzie chcą zapomnieć o problemach, odciąć się od świata, zmniejszyć ból fizyczny i psychiczny,
- i wreszcie, na pewnym etapie – ludzie muszą spożywać alkohol, bo są od niego **uzależnieni**.

Czym jest uzależnienie?

Uzależnienie (nałóg) - to silne pragnienie lub poczucie przymusu zażywania konkretnych środków bądź wykonywania jakiejś czynności. Możemy mówić o różnych rodzajach uzależnień, np. uzależnienie od leków, hazardu, seksu itd.

Uzależnienie od alkoholu jest postępującą chorobą, potencjalnie śmiertelną, której całkowite wyleczenie nie jest możliwe, a jedynie zahamowanie narastania jej objawów i związanych z nią szkód zdrowotnych. W świetle nowoczesnej wiedzy uzależnienie od alkoholu jest chorobą wieloczynnikową, biopsychospołeczną, uszkadzającą funkcjonowanie człowieka w sferze somatycznej, psychologicznej, społecznej i duchowej.

(ze strony Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych)

Podstawowym aktem prawnym w Polsce regulującym problematykę tzw. alkoholową jest *ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi*³, zwana dalej ustawą.

Co to jest napój alkoholowy?

- **napój alkoholowy** to produkt przeznaczony do spożycia zawierający alkohol etylowy pochodzenia rolniczego w stężeniu przekraczającym 0,5% objętościowych alkoholu (art. 46 ust. 1). (Uwaga: piwo tzw. bezalkoholowe zawiera zazwyczaj alkohol, choć w stężeniu mniejszym niż wspomniano w przytoczonej definicji).

Alkohol a osoby do 18. roku życia

Zgodnie z ustawą o *postępowaniu w sprawach nieletnich*, zwaną dalej upn, *Używanie alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia*, jest jedną z okoliczności świadczących o **demoralizacji nieletniego**.

Każdy, kto stwierdził istnienie takich okoliczności, ma społeczny obowiązek odpowiedniego przeciwdziałania temu, a przede wszystkim zawiadomienia o tym rodziców lub opiekuna nieletniego, szkoły, sądu rodzinnego, Policji lub innego właściwego organu (art. 4 §1 upn).

Corocznie, w ramach działań profilaktycznych, Policja ujawnia kilka do kilkunastu tysięcy osób do 18. roku życia znajdujących się pod działaniem alkoholu. W 2018 r. było ich nieznacznie ponad 7 tysięcy. W takiej sytuacji z nieletnim, oczywiście po jego wytrzeźwieniu, oraz jego rodzicami/opiekunami policjanci z komórek ds. nieletnich i patologii przeprowadzają rozmowy, podczas których starają się ustalić, jak młody człowiek wszedł w posiadanie alkoholu, czy kupił go w sklepie, dostał od kolegi czy może w inny sposób. Ponadto policjanci ustalają sytuację opiekuńczo-wychowawczą nieletniego ustalając, jak często młody człowiek spożywa alkohol. O fakcie ujawnienia nieletniego pod działaniem alkoholu powiadamiany jest sąd rodzinny, który może zastosować odpowiednie środki.

W razie stwierdzenia u nieletniego **nałogowego używania alkoholu** albo innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia – sąd rodzinny może orzec umieszczenie nieletniego w szpitalu psychiatrycznym lub innym odpowiednim zakładzie leczniczym (art. 12 upn).

Zakazy sprzedaży i podawania alkoholu

W Polsce istnieje **zakaz sprzedaży i podawania napojów alkoholowych**:

- **osobom: do lat 18.** Jeżeli sprzedawca lub podający napoje alkoholowe ma wątpliwości co do pełnoletności kupującego, ma on prawo zażądać okazania dokumentu stwierdzającego wiek klienta,
- osobom, których zachowanie wskazuje, że są w stanie nietrzeźwości,
- na kredyt i pod zastaw.

art. 15 ust. 1 i 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości (...).

Złamanie przez sprzedawcę każdego z tych zakazów jest przestępstwem, za które, oprócz sankcji karnych, może być odebrane zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych.

Rozpijanie małoletniego (osoby do 18. roku życia)

Art. 208 kodeksu karnego: *Kto rozpija małoletniego,*

- *dostarczając mu napoju alkoholowego,*
- *ułatwiając jego spożycie,*
- *lub nakłaniając go do spożycia takiego napoju,*

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

W przypadku, gdy sprawcą rozpijania małoletniego jest osoba, która nie ukończyła 17. roku życia, stosuje się wobec niej środki przewidziane w ustawie o postępowaniu w sprawach nieletnich.

Na terenie szkół oraz innych zakładów i placówek oświatowo-wychowawczych, opiekuńczych i domów studenckich istnieje **zakaz sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych** (art. 14 ust. 1 ustawy).

Złamanie tego zakazu jest wykroczeniem.

W przypadku uczniów, którzy spożywają alkohol na terenie szkoły:

- i nie ukończyli 17. roku życia - postępowanie powinno być prowadzone zgodnie z regulaminem szkoły oraz Procedurami postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży;
- ukończyli 17. rok życia - szkoła powinna powiadomić Policję; prowadzone będzie postępowanie w oparciu o kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia.

Ponadto polskie prawo **zabrania spożywania napojów alkoholowych** m.in.

- na ulicach, placach i w parkach, z wyjątkiem miejsc przeznaczonych do ich spożycia na miejscu, w punktach sprzedaży tych napojów (art. 14 ust. 2a).

Doprowadzenie do wytrzeźwienia

- **Osoby w stanie nietrzeźwości**, które swoim **zachowaniem**:
 - dają powód do zgorszenia w miejscu publicznym lub w zakładzie pracy,
 - znajdują się w okolicznościach zagrażających ich życiu lub zdrowiu albo zagrażają życiu lub zdrowiu innych osób,

mogą zostać **doprowadzone do**:

- izby wytrzeźwień, innej placówki utworzonej lub wskazanej przez jednostkę samorządu terytorialnego,
- podmiotu leczniczego,
- albo miejsca zamieszkania lub pobytu (art. 40 ust. 1),
- w przypadku braku izby wytrzeźwień osoby takie można doprowadzić do jednostki Policji (art. 40 ust. 2).
- Doprowadzenia do wytrzeźwienia mogą dokonać funkcjonariusze Policji lub funkcjonariusze straży gminnej (art. 40 ust. 3 ustawy).
- Osoba doprowadzona do wytrzeźwienia do izby wytrzeźwień, innej wskazanej przez samorząd placówki, jak i jednostki Policji może pozostać tam **do wytrzeźwienia nie dłużej jednak niż 24 godziny**. Osoby do lat 18 umieszczane są w **odrębnych pomieszczeniach** niż pełnoletnie (art. 40 ust. 5 ustawy).
- Podstawą przyjęcia do izby, placówki lub jednostki Policji osoby doprowadzonej jest **wynik badania na zawartość alkoholu w organizmie** wskazujący na **stan nietrzeźwości** (art. 40¹ust. 1 ustawy).
- Badanie stanu trzeźwości wykonuje się **za zgodą** osoby doprowadzonej (art. 40¹ust.2).
- O przyjęciu do izby wytrzeźwień lub placówki, bądź jednostki Policji zawiadamia się niezwłocznie (art. 40 ust. 11)
 - w przypadku osób do 18. roku życia - ich rodziców lub opiekunów oraz sąd opiekuńczy,
 - w przypadku pozostałych osób - na ich żądanie - wskazane przez nie osoby.

Osoby do 18. roku życia doprowadzone do izby, placówki lub jednostki Policji mogą być zwolnione niezwłocznie po udzieleniu im niezbędnych świadczeń zdrowotnych, na pisemny wniosek rodziców lub opiekunów (art. 40⁴ ustawy).

Stan po użyciu alkoholu i stan nietrzeźwości

Z punktu widzenia prawa rozróżnia się dwa stany stężenia alkoholu w organizmie, które mierzy się bądź w wydychanym powietrzu lub, w niektórych określonych przypadkach, we krwi. Od poziomu zawartości alkoholu zależy niejednokrotnie kwalifikacja czynu zabronionego, a tym samym wysokość kary.

Tak np. różne są sankcje za prowadzenie pojazdu mechanicznego w ruchu lądowym **w stanie po użyciu alkoholu i w stanie nietrzeźwości**. Pierwszą sytuację zakwalifikujemy jako wykroczenie, za które grozi kara aresztu albo grzywny nie niższej niż 50 zł; drugą zaś, czyli jazdę w stanie nietrzeźwości, jako przestępstwo zagrożone grzywną, karą ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2. W obu przypadkach będzie orzeczony zakaz prowadzenia pojazdów.

- **stan po użyciu alkoholu** - stan, w którym zawartość alkoholu w organizmie wynosi lub prowadzi do:
 - 1) stężenia we krwi od 0,2‰ do 0,5‰ alkoholu albo
 - 2) obecności w wydychanym powietrzu od 0,1 mg do 0,25 mg alkoholu w 1 dm³
- **stan nietrzeźwości** - stan, w którym zawartość alkoholu w organizmie wynosi lub prowadzi do:
 - 1) stężenia we krwi powyżej 0,5‰ alkoholu albo
 - 2) obecności w wydychanym powietrzu powyżej 0,25 mg alkoholu w 1 dm³.

Alkohol jako czynnik kryminogenny

Alkohol to główny czynnik kryminogenny, o czym świadczy fakt, że w 2018 r. ponad **24%** dorosłych sprawców przestępstw, u których zbadano stan trzeźwości, znajdowało się pod wpływem alkoholu. Także około **8%** nieletnich sprawców czynów karalnych, u których zbadano stan trzeźwości, było pod działaniem tego środka.

Największy udział dorosłych nietrzeźwych miał miejsce w przypadku następujących kategorii przestępstw:

- zabójstwo – 44%,
- udział w bójkę lub pobiciu – 30%,
- rozbój – 29%,
- uszczerbek na zdrowiu – 27%.

Alkoholizm w liczbach – 2018 r.

W ramach działań profilaktycznych policjanci ujawnili **7194** osób do 18. roku życia znajdujących się pod wpływem alkoholu. Sytuacje te dotyczyły głównie przebywania takich osób w miejscach publicznych, co wiązało się z zagrożeniem ich bezpieczeństwa.

Wśród przebadanych na stan trzeźwości nieletnich sprawców czynów karalnych **201** z nich w trakcie popełniania czynu było nietrzeźwych, co stanowi ponad 2%.

Wśród dorosłych podejrzanych było ponad **78** tysięcy nietrzeźwych, co stanowi prawie **24,12%** poddanych badaniu na zawartość alkoholu w organizmie.

Ogółem do wytrzeźwienia do pomieszczeń policyjnych doprowadzono prawie **227 020** osób.

W 2018 r. **59** osoby, które nie ukończyły 18. roku życia, trzeźwiały w pomieszczeniach policyjnych z czego **53** to chłopcy (**89%** osób do 18. roku życia), a 6 - dziewczęta (**11%**).

Policjanci w 2018 roku ujawnili **48 304** podejrzanych, którzy dopuścili się prowadzenia pojazdu w stanie nietrzeźwości, z czego **72** stanowili nieletni sprawcy. Liczba nieletnich sprawców, którzy dopuścili się czynu karalnego wyczerpującego znamiona przestępstwa **prowadzenia pojazdu w stanie nietrzeźwości** jest marginalna i wynosi 81 czynów, niemniej jednak należy zauważyć, iż w porówniu z 2017 r., nastąpił wzrost czynów w tej kategorii z 73 do 81, tj. o 10,9%.

Jakie skutki wywołuje spożywanie/nadużywanie alkoholu?

Są to skutki w różnych dziedzinach, na różnych płaszczyznach życia, tj.:

- przemoc i agresja, w tym rówieśnicza, przestępczość związana z użyciem siły – bójki, pobicia, rozboje, w stadium uzależnienia kradzieże dla zdobycia pieniędzy na alkohol,
- osłabienie wewnętrznych hamulców emocjonalnych (zachowania ryzykowne, niebezpieczne dla życia i zdrowia, przypadkowe kontakty seksualne, choroby przenoszone drogą płciową, niechciane ciążę),
- niewydolność oraz rozkład rodzin (zaburzenia podstawowych ról w rodzinie, przemoc w rodzinie, cierpienie psychiczne dzieci),
- zdarzenia drogowe, śmiertelne wypadki w ruchu drogowym, urazy, wypadki w pracy,
- szkody o charakterze zdrowotnym (alkoholizm jest pierwotną przyczyną powstawania wielu innych chorób tak fizycznych, jak i psychicznych),
- szkody emocjonalne (zaniżone poczucie własnej wartości, lęki, fobie, myśli samobójcze),
- ekonomicznym (absencja w pracy, brak środków do życia) i wiele, wiele innych.

Wybrane zwroty/skróty związane z uzależnieniem od alkoholu

AA – anonimowi alkoholicy

Współuzależnienie (koalkoholizm) – przystosowanie się osoby żyjącej z alkoholikiem do panującej sytuacji, zaburzenie relacji, w których jedna osoba używa substancji chemicznych, np. alkohol.

ALATEEN – wspólnoty ludzi, których życie jest obecnie, lub w przeszłości upływało, w bliskim kontakcie z osobą uzależnioną od alkoholu. Do ALATEEN należą dzieci, nastolatki i młodzież, których rodzic, obydwój rodzice lub inna bliska osoba była/jest uzależniona od alkoholu.

DDA – Dorosłe Dzieci Alkoholików - to ludzie, którzy wychowali się w rodzinie z przynajmniej jednym rodzicem alkoholikiem, co znacząco wpłynęło na ich życie i rozwój. Odczuwają one skutki uzależnienia rodzica/ów i dorastanie w patologicznych warunkach nierzadko przez całe swoje życie. W Polsce funkcjonują placówki zajmujące się problemami i terapią ludzi dotkniętych tym syndromem. DDA często potrzebują terapii i pomocy psychologa; mają, podobnie jak alkoholicy, swoje grupy wsparcia.

Ważne adresy, telefony

1. pomoc@pomaranczowalinia.pl, tel. 801 14 00 68 - strona internetowa i telefon. Informacje i konsultacje dla rodziców i młodzieży, którym picie alkoholu, zażywanie narkotyków lub inne zachowania o cechach uzależnienia utrudniają funkcjonowanie i porozumiewanie się ze sobą.
2. <https://116111.pl/problemy/czym-jest-uzaleznienie,aid,105>, tel. 116 111 - strona internetowa i telefon zaufania dla dzieci i młodzieży.
3. <http://www.parpa.pl/index.php/placowki-lecznictwa> - wykaz placówek leczenia uzależnień – z podziałem na województwa.
4. <http://www.aa.org.pl/regiony/index010.htm> - wykaz mityngów AA w poszczególnych regionach.

